

Scenariusz: 3R

Cel ogólny: uświadomienie uczniom, jak wiele istnieje możliwości zapobiegania powstawaniu odpadów. Zajęcia poświęcone są głównie dwóm pierwszym literkom R z zasady 3R.

Cele operacyjne:

- uczeń rozumie pojęcia „Reduce”, „Reuse”, „Recycle”,
- wymienia działania odnoszące się do poszczególnych elementów zasady 3R,
- pracuje metodą „world cafe”,
- zna wybrane możliwości działań w szkołach,
- potrafi krytycznie ocenić swoje codzienne zachowania konsumenckie,
- podejmuje postanowienia związane ze swoimi zachowaniami w kontekście odpadów,
- kształtuje zachowania zmierzające do świadomego, ekologicznego postępowania z odpadami oraz przeciwdziałania wytwarzaniu nadmiernej ilości odpadów.

Czas trwania: 2 godz. lekcyjne.

Miejsce: duża sala lekcyjna lub korytarz (uczniowie będą pracować w 3 dużych zespołach, nie powinni sobie przeszkadzać).

Pomoce: duże arkusze papieru, pisaki.

Grupa wiekowa: 4 – 6 klasa szkoły podstawowej, 1 – 3 klasa gimnazjum.

Przebieg zajęć:

Zajęcia rozpoczynamy od przypomnienia zasady 3R. W tym celu na tablicy rysujemy piramidę podzieloną na 4 części. Uczniowie wskazują, jak należy podpisać kolejne elementy, od Reduce (na dole) poprzez Reuse i Recycle do unieszkodliwiania (na górze). Poproś, aby młodzież przypomniała znaczenie tych słów.

Powiedz, że teraz będziecie się wspólnie zastanawiać i wymyślać, w jaki sposób zasadę 3R można wprowadzić w życie. Ponieważ będziecie pracować metodą „world cafe”, wyjaśnij na czym polega ta metoda.

Metoda „world cafe” pozwala stosunkowo dużej grupie osób porozumiewać się i umożliwia wszystkim uczestnikom aktywny udział w dyskusji. Rozmowy odbywają się w grupach przy osobnych stołach, przy każdym stoliku siedzi przydzielony do niego protokolant (stolikowy), który notuje pojawiające się pomysły. Przy każdym stoliku omawiany jest inny problem. Dyskusje odbywają się w trzech 10-minutowych rundach. Grupy zasiadają do stolików, po 10 minutach następuje zmiana, członkowie grup przenoszą się do kolejnego stolika, protokolant zostaje na swoim miejscu. Po kolejnych 10 minutach następuje kolejna zmiana. Dzięki temu, każdy z uczestników miał okazję do zaprezentowania poglądów i opinii we wszystkich obszarach tematycznych. Praca wykonana przez pierwszą grupę przy danym stole stanowi bazę dla kolejnych grup, które rozwijają i uzupełniają wcześniejsze propozycje. Po każdej zmianie osób przy stoliku protokolant krótko referuje nowej grupie dotychczasowe pomysły. Po ostatniej rundzie członkowie wszystkich zespołów siadają razem, a protokolanci omawiają przebieg dyskusji i wygenerowane pomysły.

Wybierz trzech uczniów, którzy będą protokołować przebieg dyskusji (najlepiej jeśli będą to osoby sprawne w notowaniu, piszące czytelnie i posiadające umiejętność łatwego referowania), pozostałe osoby podziel na trzy grupy. Rozdaj protokolantom arkusze papieru i mazaki oraz podziel tematy.

- Wymyślcie przykłady działań odnoszące się do Reduce.
- Wymyślcie przykłady działań odnoszące się do Reuse.
- Co zrobić żeby zachęcić innych do stosowania zasady 3R?

Najlepiej gdyby praca przebiegała w dużym pomieszczeniu albo w trzech pomieszczeniach tak, aby grupy nie przeszkadzały sobie nawzajem. Przypomnij, że praca nad jednym zagadnieniem będzie trwała 10 minut. Daj znak rozpoczęcia dyskusji, po upływie określonego czasu zarządz zmianę stolików. (Postaraj się tak rozplanować czas, aby zakończyć ostatnią rundę przed dzwonkiem na przerwę lub umów się z uczniami, że będą pracować tak długo, aż odbędą się wszystkie rundy).

Po ostatniej rundzie poproś, aby uczniowie usiedli w dużym kole, a protokolanci przedstawili wyniki dyskusji. Powieś arkusze z notatkami w widocznym dla wszystkich miejscu.

Zwróć się do uczniów, aby wskazali te działania, które dotyczą codziennego życia, rzeczy, które może zrobić każdy z nas (np. zabieranie ze sobą wielorazowej torby na zakupy, dwustronne zapisywanie kartek, nie uleganie pokusie kupienia czegoś, tylko dlatego, że dodatkem był gadżet kiepskiej jakości, który mnie skusił). Zaznaczcie je, podkreślając kolorowym mazakiem lub jakimś symbolem. Rozdaj uczniom niedokończone zdania do uzupełnienia (znajdują się w załączniku do scenariusza zajęć). Poproś, aby zastanowili się jaki jest ich stosunek do zachowań, działań na rzecz ograniczenia odpadów w codziennym życiu każdego z nas. Zadaniem uczniów jest dokończyć zdania z wykorzystaniem wypracowanych podczas dyskusji pomysłów. Zwróć uczniom uwagę, że zadanie dotyczy ich indywidualnych zachowań, postaw, chęci.

Przeznacz na zadanie ok. 10 minut. Po zakończeniu poproś uczniów, aby każdy odczytał jedno dowolne zdanie ze swojej kartki. Zbierz podpisane kartki z odpowiedziami, tak abyś mógł je rozdać uczniom za kilka miesięcy w celu porównania z obecną sytuacją.

Przejdź do omawiania następnego zagadnienia. Tym razem poproś uczniów, aby wyszukali na arkuszach pomysły na wspólne działania. Wypisz je czytelnie na innym arkuszu lub tablicy. Zaproponuj uczniom, by wybrali najciekawsze pomysły, które chcielibyście zrealizować w ramach „Akademii 3R”. Ustal, że każdy z uczniów ma trzy punkty (albo trzy głosy), które może przydzielić trzem wybranym przez siebie pomysłom. Daj uczniom chwilę na zastanowienie, a kiedy wszyscy podejmą już decyzję, przeprowadź głosowanie przy uwzględnieniu, że każdy ma trzy głosy albo poproś uczniów, by podeszli do tablicy z wypisanymi pomysłami i każdy narysował po jednej kropce przy trzech wybranych opcjach.

Zliczcie punkty i odczytajcie zwycięskie pomysły. Ilość przyjętych do realizacji pomysłów zależy od: zaangażowania uczniów, ilości czasu, który możecie przeznaczyć na realizację inicjatyw, stopnia trudności poszczególnych zadań (jeśli są to zadania łatwe, można zrealizować ich więcej).

Zastanówcie się, jaki wpływ wybrane przez was zadania mają na promocję zasady 3R wśród innych osób. Zaproponuj uczniom, aby postarali się połączyć te działania z pomysłami zapisanymi przy stoliku, gdzie odpowiadali na pytanie: „Co zrobić żeby zachęcić innych do stosowania zasady 3R?”

Na zakończenie zajęć zaplanujcie kiedy i w jakich grupach będziecie pracowali nad realizacją wybranych przez siebie zadań.

W trosce o środowisko:

Najłatwiej byłoby mi

To jest ważne, ale dla mnie za trudne

Obiecuję sobie od dziś

Najbardziej denerwuje mnie, gdy ktoś

Głupio mi, że ja wciąż

Już to robię

W trosce o środowisko:

Najłatwiej byłoby mi

To jest ważne, ale dla mnie za trudne

Obiecuję sobie od dziś

Najbardziej denerwuje mnie, gdy ktoś

Głupio mi, że ja wciąż

Już to robię

W trosce o środowisko:

Najłatwiej byłoby mi

To jest ważne, ale dla mnie za trudne

Obiecuję sobie od dziś

Najbardziej denerwuje mnie, gdy ktoś

Głupio mi, że ja wciąż

Już to robię